

REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE

Odklonilno ločeno mnenje sodnika dr. Umeta

Nisem mogel glasovati za izrek, katerega bistvo je razveljavitev tistih določb Sklepa o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje k. s. Bokrači, ki zavezujejo k plačevanju krajevnega samoprispevka tudi lastnike nepremičnin (gradbenih objektov, zemljišč), ki nimajo stalnega bivališča v k. s. Bokrači, češ da ti občani niso imeli možnosti, da se izjavijo in glasujejo o uvedbi krajevnega samoprispevka.

Nobenega dvoma sicer ni, da pravni red zahteva, da se izjavijo in odločajo o uvedbi krajevnega samoprispevka vsi potencialni plačniki tega samoprispevka. To pravilo jasno izhaja tudi iz določb tretjega in četrtega odstavka 9. člena Zakona o samoprispevku. Po teh določbah se lahko zavežejo za samoprispevek tudi občani, ki nimajo stalnega prebivališča na referendumskem območju, če je samoprispevek namenjen za zgraditev objektov ali izvajanje del, s katerimi naj bi se izboljšali pogoji za uporabo nepremičnin občanov na določenem območju. Ti občani pa imajo seveda pravico sodelovanja v pripravljalnem postopku in pravico osebnega izjavljanja z referendumom.

V tem konkretnem primeru ni nobenega dvoma, da v 2. členu sklepa o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje k. s. Bokrači opredeljen namen zbiranja sredstev jasno kaže na sklep, da bodo dela, izvedena s sredstvi samoprispevka, koristila vsem prebivalcem na območju krajevne skupnosti, ne glede na vprašanje, ali imajo v tej krajevni skupnosti stalno ali začasno prebivališče oziroma počitniški objekt. Sredstva, zbrana s samoprispevkom, se bodo uporabila tudi za asfaltiranje vaških (lokalnih) cest in za vzdrževanje ter urejanje ostalih komunalnih objektov (glej določbo prve in tretje alineje drugega odstavka 2. člena citiranega sklepa). Na drugi strani je tudi res, da lastnikom nepremičnin, ki nimajo stalnega prebivališča v k. s. Bokrači, ni bila dana možnost sodelovanja na referendumu.

Vendar to po mojem mnenju še ne pomeni, da je treba te osebe enostavno izločiti iz kroga zavezancev. Ustavno sodišče sploh ni ugotavljalo, koliko potencialnih zavezancev bi moralo biti vključenih v referendumsko odločanje oziroma v poseben volilni imenik za izvedbo referenduma. Ustavno sodišče pa bi to moralo ugotoviti in oceniti, ali je bil sklep o uvedbi referenduma sploh veljavno sprejet. Moralo bi torej ocenjevati, ali je izločitev tistih lastnikov nepremičnin, ki v krajevni skupnosti nimajo stalnega prebivališča, pripeljala do položaja, ko se za uvedbo krajevnega samoprispevka sploh ni izjavila zahtevana večina vseh zavezancev. Le taka ocena bi pripeljala do ustreznega stališča. Tako pa so iz kroga plačnikov krajevnega prispevka enostavno izpadli tisti lastniki nepremičnin, ki v krajevni skupnosti nimajo stalnega prebivališča, čeprav bodo sredstva zbranega krajevnega samoprispevka uporabljena tudi v njihovo korist.

Zavedam se sicer, da odločitev, kakršna je bila sprejeta s tem sklepom, ne odstopa od siceršnje prakse ustavnega sodišča.

Vendar sem mnenja, da bi bilo treba tako prakso ponovno preveriti in po mojem mnenju tudi spremeniti. To se bo zlasti pokazalo v primerih krajevnih skupnosti, v katerih so lastniki nepremičnin (na primer počitniških hišic) sorazmerno številni in predstavljajo pomemben del potencialnih zavezancev za plačilo krajevnega samoprispevka. V takih primerih bo od števila zavezancev glede na program del, ki naj bi se financirala s krajevnim samoprispevkom, odvisno, ali bo z zbranimi sredstvi predvidena dela sploh mogoče izvesti. Izločitev lastnikov nepremičnin, ki na območju krajevne skupnosti nimajo stalnega prebivališča, bi v takih primerih ogrozila smisel krajevnega samoprispevka. Zaradi tega je po mojem mnenju treba pri vsakem krajevnem samoprispevku ocenjevati, komu bi bilo treba priznati pravico glasovati o uvedbi krajevnega samoprispevka in glede na tak krog ugotoviti, ali je bil sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka veljavno sprejet. Način odločitve, kakršnega vsebuje ta sklep ustavnega sodišča, pa pripelje do položaja, ko k plačevanju krajevnega samoprispevka niso zavezani tisti, ki so jim dela, opravljena na podlagi zbranih sredstev, v jasno korist, plačilu krajevnega

samoprispevka pa se izogibajo tudi zaradi pomanjkanja občutka vzajemnosti in solidarnosti z drugimi krajan. Tako stališče morebiti v tistih primerih, ko je število zavezancev brez stalnega prebivališča v krajevni skupnosti sorazmerno majhno, ne pripelje do večjih škodljivih posledic.

Nikakor pa ga ne bo mogoče uveljaviti tedaj, kadar bo število potencialnih zavezancev brez stalnega prebivališča v krajevni skupnosti sorazmerno veliko.

dr. Lojze Ude